

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Mats Granfors (2020) : Musikutbildningen förändras. Vaasa insider 26.3.2020.

Mats Granfors: ”Musikutbildningen förändras”

Artikeln publicerades i Vaasa Insider 26.3.2020, länk till artikeln: <https://www.vaasainsider.fi/forskning-utbildning/mats-granfors-musikutbildningen-forandras/>

Yrkeshögskolan Novia, Åbo Akademi och New York University samarbetar i ett stort projekt, som kallas Notio, för att utveckla forskningsbaserad pedagogik och digitala applikationer som integrerar musikens teori och praktik. Målsättningen är bland annat att förstå hur lärande sker i hybridmiljöer där studerande kan utgå från sitt eget musikintresse och få stöd både av erfarna pedagoger på plats och genom digitala redskap.

Professor Alex Ruthmann, chef för New York Universitys Music Experience Design Lab, ett forsknings- och utvecklingslaboratorium vid Steinhardt School of Culture, Education and Human Development, jobbar tillsammans med Mats Granfors, lektor vid Yrkeshögskolan Novia, och Cecilia Björk, universitetslärare vid Åbo Akademi, för att hitta nya sätt för studerande i alla åldrar att lära sig hur musikteori tillämpas i praktiken.

Användaren tar till sig teori med nytt tillvägagångssätt

I konceptet Notio kombineras applikationer och pedagogiska modeller för lärande. Användaren kan från egen ingångsnivå lära sig mer om hur musiken är konstruerad genom att lyssna, öva och aktivt skapa/utöva. Traditionellt har musikteori ofta byggts upp kring föreläsningar inom en snäv genre, detta kan vara en utmaning för användare att plötsligt lära sig hur musiken fungerar, genom helt obekant musik.

Notiomodellen möjliggör för läraren att själv eller tillsammans med andra lärare bygga lektioner online, bestående av fyra hörnstenar: inspiration, teori, övning och skapande. I inspirationsdelen kan många olika genrer vara representerade, också berättelser eller exempel i videoform kan utgöra inspiration. Kunskap för teoridelen kan fås genom att läsa eller se på videolektion. Teori kan också förklaras med utgångspunkt i olika instrumentgrupper eller musikpedagogiska metoder.

Användaren kan lotsa sig fram, enligt behov, eller följa en studiestig som läraren har lagt in i applikationen. I praktiken betyder det att i en studerandegrupp kan användarna jobba med olika delar och svårighetsgrader samtidigt, vilket stöder grupper där det finns olika kunskapsnivåer, huvudinstrument och bakgrund.

Digitalt keyboard med inspiration från Rosettastenen

Den andra delen av Notio består för tillfället av en prototyp för ett digitalt keyboard som genom olika inställningar översätter eller sammanliknar musikens olika språk: notation, notnamn eller stavelser, förtecken och besiffring. Detta med inspiration från Rosettastenen, vars inskriptioner på tre olika språk fick en avgörande betydelse för översättningar mellan antika språk och för uttolkningen av de egyptiska hieroglyferna.

Applikationen utvecklas tillsammans med en fransk programmerare och målet är att den ska få en direkt koppling till streamingkällor online.

Stort internationellt intresse

I maj 2019 presenterades projektets resultat vid konferensen EAS2019 (European Association for Music in Schools) i Malmö och väckte stort internationellt intresse, särskilt genom principen att jobba via inspiration och kreativitet genom låtskrivande samtidigt som man skapar goda förutsättningar för att elever ska kunna lära sig även ganska avancerad musikteori.

I februari 2020 fick projektets representanter inbjudan att presentera sin forskning vid IRCAM-institutet i Paris tillsammans med 12 andra projekt från Canada, USA och Europa. IRCAM är ett franskt forskningsinstitut för ljud och elektronisk musik. Där knöts kontakter med två franska kommersiella aktörer och olika möjligheter för samarbete utreds för tillfället.

I augusti 2020 kommer Notio att presenteras vid den internationella ISME-konferensen (International Society for Music Education) i Helsingfors. Då är målet att presentera en färdig prototyp som bygger på den pedagogiska modellen och det digitala keyboardet.

Deltagande i olika internationella konferenser och nätverkande med andra aktörer ger en klar bild av att musikpedagogiken befinner sig i en minst sagt intressant omformning. Både musikkonsumtion och former för undervisning och lärande förändras i snabb takt.

Inom andra branscher har digitaliseringen medfört stora förändringar, t.ex. hur vi idag använder olika banktjänster. Att utbildningen skulle fortsätta i sin vanliga form är omöjligt med tanke på inverkan från digitala strukturer.

Naturligtvis kommer inte allt att förändras till digitala lösningar men olika hybridvarianter och nya former kommer antagligen att påverka hur vi erbjuder och utformar undervisning i framtiden. I Österbotten och Finland har vi goda möjligheter att vara med i denna utveckling. Genom forsknings- och utvecklingsprojekt är det möjligt att tillsammans utreda och bygga nya system.

Det finländska varumärket inom utbildning är något vi kan vara stolta över och samtidigt använda som en fördel när man vill arbeta i internationella nätverk. Utbildning kunde bli en utmärkt exportprodukt för Österbotten!

Projektet stöds av Stiftelsens för Åbo Akademi forskningsinstitut, Högskolestiftelsen i Österbotten, Konstsamfundet och Svenska kulturfonden.

Skribenten Mats Granfors är lektor vid Yrkeshögskolan Novia och projektledare för Notio.